

СТАНОВИЩЕ

ОТ доц. д-р Анита Георгиева Тошева,
Биологически факултет, Софийски университет „Св. Климент Охридски“, член на
Научното жури, назначено със заповед № РД 38-542 от 12.09.2019 г. на Ректора на СУ
„Св. Климент Охридски“, проф. д-р Анастас Герджиков

ОТНОСНО материалите, представени за участие в конкурс за заемане на академичната длъжност **Професор на Софийски университет „Св. Климент Охридски“** по Професионално направление: 4.3. Биологически науки (Ботаника – систематика на висши растения), за нуждите на катедра Ботаника, Биологически факултет, СУ „Св. Кл. Охридски“, обявен в ДВ, бр. 59 от 26.07.2019 г.

Общо представяне на процедурата и кандидата

В конкурса за професор, обявен в Държавен вестник, бр. 59 от 26.07.2019 г., като единствен кандидат участва **доц. д-р Доля Калчева Павлова-Тонкова**, доцент в катедра Ботаника на Биологически факултет, СУ „Св. Кл. Охридски“.

Представеният комплект материали на електронен носител е в съответствие с изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ, Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ „Св. Климент Охридски“, като в значителна степен надхвърлят препоръчителните критерии за заемане на академичната длъжност “професор” по Професионално направление 4.3. Биологически науки. Документацията по конкурса е много добре организирана и отразява в пълен обем многостранната научноизследователска и преподавателска дейност на кандидата.

Доцент д-р Доля Павлова завършва висше образование със специалност Биология, специализация Ботаника в СУ „Св. Кл. Охридски“ през 1984 г. Защитава докторска дисертация на тема „Биосистематично проучване на род *Astragalus* (Клин) в България“ през 1988 г. в катедра Ботаника, Биологически факултет на СУ „Св. Кл. Охридски“. През 1989 г. започва трудовата си кариера като старши асистент, след това главен асистент, а от 2002 г. е доцент в катедра Ботаника, Биологически факултет на СУ „Св. Кл. Охридски“. Проведена е специализация в чужбина - Real Jardin Botanico, Madrid през 2007. Член е на Association for Medicinal and Aromatic Plants of Southeast European Countries. Доцент Павлова активно присъства като член на академичната общност с административна ангажираност – участвала е в няколко комисии в Биологически факултет (атестационна, научна и комисия по качеството) и на съвета на специалности Молекулярна биология и Биомениджмънт и устойчиво развитие. Член е на редакционните колегии на *Годишник на СУ - книга 2 Ботаника*; *Ot Sistematiĥ Botanik Dergisi = The Herb Journal of Systematic Botany*; *Agricultural Science (Today Science)*. Експертната дейност на доц. Павлова е свързана и с рецензиране на публикации за значителен брой международни списания, научни проекти и с участието ѝ в научни журита за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности.

Доцент Павлова е представила списък с публикации за цялата си научна продукция, общо 114 научни публикации (6 - глави в книги, 48 - статиите в реферирани списания, 45 - в нереферирани списания, 15- в сборници от научни конференции), 4 учебника и 7 учебни помагала, в които са разграничени публикациите представени по настоящия конкурс и тези, използвани в предишни процедури. Публикациите са цитирани 649 пъти в литературата. В базата за научни данни Scopus са отразени 32 публикациите, като по тях са отбелязани 126 цитата. Съгласно същата база данни h-индексът на кандидата е 8.

В конкурса за академичната длъжност „професор“ са представени 39 публикации. От този списък 15 научни публикации са приравнени на хабилитационен труд (10 реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация Web of Science или Scopus, разпределени по квартали: Q1-1 бр., Q2-3 бр., Q3-3 бр. и Q4-2 бр.), а 29 са извън хабилитационния труд (14 публикации, разпределени по квартали: Q1-4 бр., Q2-7 бр., Q3-3 бр. и 1 глава от книга). Приемам оценяването на статии №№ 63, 54 и 71, съгласно съответните квартали (63 и 54 - Q4 и 71 - Q2), а не както са оценени от кандидата с по 10 точки. Съгласно приложената справка, броят на цитатите на научните публикации, представени за участие в конкурса е 75. Резултатите от научноизследователската дейност са докладвани на 83 международни и национални научни форуми. Свидетелства за нейната активна научна дейност и признати професионални умения в областта е участието в 23 национални и 1 международен проекти (11 представени за участие в конкурса), от които на 8 е ръководител.

Приложената справка показва, че доц. Доля Павлова отговаря на минималните национални изисквания за заемане на академичната длъжност „професор“ (показател А отговаря на националните изисквания, показател В е 174 при минимална стойност 100, показател Г е 300 при минимална стойност 200, показател Д е 150 при минимална стойност 100 и показател Е е 309.6 при минимална стойност 150).

Обща характеристика на дейността на кандидата

Оценка на учебно-педагогическа дейност

Като преподавател в Биологически факултет на СУ “Св. Климент Охридски” доц. Доля Павлова има значителна преподавателската дейност, която включва разработване и провеждане на лекционни курсове и упражнения за студенти от ОКС Бакалавър (Ботаника, Ботаника III, Систематика на висши растения) и ОКС Магистър (Таксономия и еволюция на висшите растения, по Висша флора на България, Преддипломен практикум), както и учебни практики. Средно общата и аудиторна учебна заетост през последните 5 години са съответно 413.6 и 297 часа. Ръководила е 11 успешно защитили дипломанти и е участвала в съвместно ръководство на един защитил през 2018 г. докторант. Участва в обучението на студенти по програмата ERASMUS + KA 107. Тя е и хоноруван преподавател в Медицински университет – Плевен и Медицински колеж. Тя е съавтор на 4 броя учебници и 7 учебни помагала.

Оценка на научната и научно-приложна дейност

Научните изследвания на доц. Доля Павлова в публикациите, включени в хабилитационната справка (15 публикации) представляват приноси в проучването на

висшата флора на серпентинитните терени в Родопи планина (Източни и Средни) по отношение на нейното разпространение, таксономична структура, генезис и специфични особености на видове растящи при екстремни условия, които формират „серпентинитен синдром“. В резултат от флористичните проучвания са установени и описани три нови за науката вида (*Aethionema rhodopaeum* D. Pavlova, *Onosma pavlovae* (D. Pavlova) Tan & Petrova, *Silene fetlerii* D. Pavlova) и са посочени нови хорологични данни за проучената територия. В биолого-екологично отношение е анализирано съдържанието на метали (основно никел) и е установена морфологична и кариотипна изменчивост, с което се доказва влиянието на серпентинитните във формообразователния процес.

Научните изследвания на доц. Павлова в публикациите по група показатели Г, представляват продължение на целенасочените проучвания на серпентинитната флора с оглед на изясняване на флористичните връзки и ендемизма на Балканите, както и на ефекта на металите върху растенията. Научните резултати формират следните основни приноси:

- Изясняване на растителното биоразнообразие на серпентинити в България и установяване на връзките със подобни флори от другите страни на Балканския полуостров. Установени са нови хорологични данни за видове от различни флористични райони на България, предложена е нова асоциация, описана от серпентинити в Северна Гърция и е оценен консервационния статус на редки и ендемични видове растения от албанската флора. Предложени за опазване и популяризиране са серпентинитите като хабитати с уникална флора и растителност.
- Установени са хромозомните числа и е анализиран кариотипа на видове разпространени върху серпентинити.
- Анализиран е ефекта на токсичния елемент никел (Ni) върху растителни структури и процеси свързани с размножаването (клетъчно делене в коренова меристема, кълняемост на семена и Polen), както и локализацията на този елемент в тъканите на тичинките и Polenа и Polenовата морфология при Ni - акумулиращи растения.
- Проучена е връзката паразит-гостоприемник между серпентинитен паразит и факултативен серпентинитофит и хиперакумулатор на никел.
- Изследвана за първи път е фитоаккумуляцията на метали в растителни и почвени проби от серпентинитни терени. В приложен аспект са оценени възможностите за експлоатиране на серпентинитите за нуждите на селското стопанство и икономиката (фиторемедиация и агромайнинг).

За качеството на научните разработки свидетелстват публикациите в международни списания с IF като *Botanical Journal of the Linnean Society*, *Journal of Plant Nutrition and Soil Science*, *Biological Trace Element Research*, *Australian Journal of Botany*, *Taxon*, *Plant Biosystems*, *Ecological Research* и др.

Оценка на личния принос на кандидата

След запознаване с трудовете на доц. д-р Доля Павлова имам достатъчно основание да приема, че личният принос за експерименталното изработване, интерпретиране и публикуване на резултатите в представените материали е безспорен. В повечето от публикациите тя е първи и/или автор за кореспонденция, което свидетелства за нейната водеща роля в тях. Представената авторска справка за научните приноси коректно

обобщава извършената дейност и отразява постигнатите теоретични и приложни резултати. Бих могла да охарактеризирам доц. д-р Павлова като ерудиран, коректен, комуникативен колега, със значителен капацитет.

Критични забележки и препоръки

Нямам критични забележки или препоръки към документите, представени от кандидата, както и по отношение на нейната научна и преподавателска дейности.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Документите и материалите, представени от доц. д-р Доля Калчева Павлова-Тонкова, **отговарят** на всички изисквания на ЗРАСРБ, Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ „Св. Климент Охридски“. Показателите на доц. Павлова покриват всички минимални национални изисквания за академичната длъжност „професор“ в професионално направление 4.3. Биологически науки“, според Правилника за прилагане на ЗРАСРБ.

За участие в конкурса доц. д-р Павлова е представила **значителен** брой научни трудове, публикувани след материалите, използвани при защитата на ОНС Доктор и за придобиване на академичната длъжност „доцент“, както и достатъчно данни за преподавателска дейност. Публикациите в реномирани международни издания свидетелстват за високото научно ниво на изследователската работа.

След запознаване с представените в конкурса материали и анализ на тяхната значимост, намирам за основателно да дам своята **положителна** оценка и да препоръчвам на останалите членове на Научното жури да изготви доклад-предложение до Факултетния съвет на Биологически факултет на СУ „Св. Кл. Охридски“ за избор на **доц. д-р Доля Калчева Павлова-Тонкова** на академичната длъжност „професор“ по Професионално направление 4.3. Биологични науки (Ботаника – систематика на висши растения).

10 ноември 2019 г.
гр. София

Изготвил становището

REVISED

4:17 pm, Nov 13, 2019

/доц. д-р Анита Тошева/